

УКРАЇНА

(19) UA (11) 6513 (13) U

(51) 7 G06F7/50

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) КОНВЕЄРНИЙ ПРИСТРІЙ

1

2

(21) 20040907486

(22) 13.09.2004

(24) 16.05.2005

(46) 16.05.2005, Бюл. № 5, 2005 р.

(72) Мартинюк Тетяна Борисівна, Кожем'яко Андрій Вікторович, Хом'юк Віктор Вікторович

(73) ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(57) Конвеєрний пристрій, який містить n входів та n комірок, крім того, i -та комірка містить блок порівняння, суматор, вузол виділення загальної частини операндів, три регістри, D-тригер, мультиплексор і блок логічних елементів l , причому перший вхід i -ої комірки з'єднаний з першим входом мультиплексора, вихід якого підключений до входу першого регістра, вихід якого з'єднаний з першим входом блока порівняння та першим входом вузла виділення загальної частини операндів, вихід якого з'єднаний з третім регістром, а вихід другого регістра з'єднаний з першим входом блока елементів l та другим входом блока порівняння, перший вихід якого з'єднаний з другим входом мультиплексора, а другий вихід з'єднаний з D-входом D-тригера, R-вхід якого підключений до входу установа в початковий стан пристрою, інверсний вихід D-тригера підключений до другого входу блока елементів l , вихід якого є першим виходом i -ої комірки, другий вхід вузла виділення загальної частини операндів i -ої комірки з'єднаний з другим виходом $(i-1)$ -ої комірки, перший вхід суматора i -ої комірки з'єднаний з третім виходом $(i-1)$ -ої комірки, другий вхід з'єднаний з першим виходом $(i+1)$ -ої комірки, а вихід суматора є третім виходом i -ої комірки, вихід третього регістра є другим виходом i -ої комірки, керувальний вхід мультиплексора підключений до керувального входу пристрою, вхід другого регістра є другим входом i -ої комірки, крім того, через відсутність в першій комірці вузла ви-

ділення загальної частини операндів та третього регістра, вихід першого регістра є другим виходом першої комірки, а перший вхід суматора з'єднаний з виходом блока елементів l , при цьому в n -ій комірці вхід третього регістра з'єднаний з виходом суматора, а вихід з'єднаний з другим входом суматора, вихід вузла виділення загальної частини операндів з'єднаний з входом другого регістра, а також підключений до другого входу $(n-1)$ комірок, третій вихід n -ої комірки є виходом пристрою, блок логічних елементів містить m елементів l , де m - розрядність вхідних величин, перші входи яких з'єднані з першим входом блока, другі входи з'єднані з другим входом блока, а виходи з'єднані з виходами блока елементів l , який відрізняється тим, що він містить в n -ій комірці другий суматор, четвертий регістр, другий D-тригер і елемент АБО-НІ, причому вхід четвертого регістра підключений до виходу другого суматора, перший вхід якого з'єднаний з виходом другого регістра n -ої комірки, а другий вхід з'єднаний з виходом четвертого регістра, який є другим виходом пристрою, D-вхід другого D-тригера з'єднаний з виходом елемента АБО-НІ, m -розрядний вхід якого підключений до виходу вузла виділення загальної частини операндів n -ої комірки, R-вхід другого D-тригера з'єднаний з входом установа в початковий стан пристрою, а його прямий вихід є виходом сигналу „Кінець” пристрою, перший і другий знакові входи вузла виділення загальної частини операндів i -ої комірки з'єднані відповідно з другим виходом блока порівняння i -ої комірки і четвертим виходом $(i-1)$ -ої комірки, причому у всіх комірках, крім першої і n -ої, знаковий вихід третього регістра є четвертим виходом цієї комірки, а у першій комірці другий вихід блока порівняння є четвертим виходом першої комірки.

Корисна модель відноситься до автоматики та обчислювальної техніки і може бути використана при розв'язанні задач паралельного підсумовування та формування верхньої межі, середньої суми

елементів вхідного масиву даних при побудові спеціалізованих обчислювальних систем.

Відомий пристрій для підсумовування n -розрядних чисел масиву [а.с. 554537, кл.С06F7/385, 1977р.], що містить суматор з зсу-

(19) UA (11) 6513 (13) U

вом, n лічильників з m розрядами кожний, вхід кожного лічильника з'єднаний з виходом відповідного вхідного вентиля, входи всіх вхідних лічильників з'єднані з виходом блока керування, вихід кожного i -го розряду ($1 < i < m$) кожного j -го лічильника ($1 < j < n-1$) з'єднаний через відповідний вентиль з входом i -го розряду ($j+1$) лічильника, вихід кожного i -го розряду n -го лічильника з'єднаний через відповідний вентиль з входом i -го розряду суматора, входи всіх вентилів і нульові входи розрядів першого лічильника з'єднані з виходом блока керування, n -розрядний регістр, вихід кожного q -го розряду якого ($1 < q < n$) з'єднаний з входом q -го додаткового вентиля, причому вихід старшого розряду кожного q -го лічильника з'єднаний з входом q -го розряду регістра, вихід q -го додаткового вентиля з'єднаний з входом $(q+m)$ -го розряду суматора, входи всіх додаткових вентилів та нульові входи регістра з'єднані з виходом блока керування.

Недоліком даного пристрою є низькі функціональні можливості через неможливість формування верхньої межі середньої суми чисел масиву.

Відомий пристрій для одночасного виконання операцій додавання над множиною чисел [а.с. 558276, кл. G06F7/385, 1977р.], що містить однотипні блоки, причому кожний i -й блок містить регістр часткового результату, вузол формування часткового результату, тригер зберігання молодшого розряду часткового результату, тригер формування кінцевого результату, елемент I , виходи старших розрядів вузла формування часткового результату з'єднані з входами регістра часткового результату ($i+1$)-го блока, одиничний вихід тригера зберігання молодшого розряду часткового результату з'єднаний з першим входом елемента I , другий вхід якого з'єднаний з одиничним входом тригера формування кінцевого результату ($i-1$)-го блока, вихід молодшого розряду вузла формування часткового результату підключений до одиничного входу тригера зберігання молодшого розряду часткового результату, нульові входи тригерів зберігання молодшого розряду часткового результату, формування кінцевого результату та регістра часткового результату підключені до шини тактових імпульсів, причому в i -й блок пристрою введені регістр порядку, вузол формування порядку, елемент або та два логічних вузли, причому виходи регістра порядку з'єднані з входами вузла формування порядку, виходи якого підключені до входів регістра порядку ($i+1$)-го блока, крім того виходи регістра порядку з'єднані з входами елемента або, вихід якого з'єднаний з підсумовуючим входом вузла формування порядку, а також з керуючими входами логічних вузлів, виходи регістра часткового результату з'єднані з входами логічних вузлів, виходи першого логічного вузла підключені до входів n старших розрядів вузла формування часткового результату, а виходи другого логічного вузла підключені до входів $(n+1)$ -го розряду вузла формування часткового результату, причому n -ий вихід другого логічного вузла підключений до n -го та $(n+1)$ -го входів вузла формування часткового результату, до підсумовуючого входу якого підключений одиничний вихід тригера зберігання молодшого розряду часткового результату, вихід

елемента I з'єднаний з $(n-1)$ -им розрядом регістра часткового результату ($i+1$)-го блока.

Недоліком даного пристрою є обмежені функціональні можливості, оскільки в процесі додавання відсутня можливість формування верхньої межі середньої суми вхідної множини чисел.

Найбільш близьким по технічній суті є конвеєрний підсумовуючий пристрій [патент України №46877, МПК7 G06G7/14, G06F7/50, 2002р.], в подальшому поійменованій як конвеєрний пристрій, який містить n входів і n комірок, крім того, i -та комірка містить блок порівняння, суматор, вузол виділення загальної частини операндів, три регістри, D-тригер, мультиплексор і блок логічних елементів I , причому перший вхід i -ої комірки з'єднаний з першим входом мультиплексора, вихід якого підключений до входу першого регістра, вихід якого з'єднаний з першим входом блока порівняння та першим входом вузла виділення загальної частини операндів, вихід якого з'єднаний з третім регістром, а вихід другого регістра з'єднаний з першим входом блока елементів I та другим входом блока порівняння, перший вихід якого з'єднаний з другим входом мультиплексора, а другий вихід - з D-входом D-тригера, R-вхід якого підключений до входу установлення в початковий стан пристрою, інверсний вихід D-тригера підключений до другого входу блока елементів I , вихід якого є першим входом i -ої комірки, другий вхід вузла виділення загальної частини операндів i -ої комірки з'єднаний з другим виходом ($i-1$)-ої комірки, перший вхід суматора i -ої комірки з'єднаний з третім виходом ($i-1$)-ої комірки, другий вхід - з першим виходом ($i-1$)-ої комірки, а вихід суматора є третім виходом i -ої комірки, вихід третього регістра є другим виходом i -ої комірки, керувальний вхід мультиплексора підключений до керувального входу пристрою, вхід другого регістра є другим входом i -ої комірки, крім того, через відсутність в першій комірці вузла виділення загальної частини операндів та третього регістра, вихід першого регістра є другим виходом першої комірки, а перший вхід суматора з'єднаний з виходом блока елементів I , при цьому в n -ій комірці вхід третього регістра з'єднаний з виходом суматора, а вихід - з другим входом суматора, вихід вузла виділення загальної частини операндів з'єднаний з входом другого регістра, а також підключений до другого входу ($n-1$) комірок, третій вихід n -ої комірки є виходом пристрою, блок логічних елементів містить m елементів I , де m - розрядність вхідних величин, перші входи яких з'єднані з першим входом блока, другі входи - з другим входом блока, а виходи - з виходами блока елементів I .

Недоліком цього пристрою є те, що в процесі обробки в ньому відсутня можливість одночасного формування разом із сумою верхньої межі середньої суми чисел масиву.

В основу корисної моделі поставлена задача створення конвеєрного пристрою, в якому введення нових блоків та нових зв'язків дає можливість сформуванню разом із сумою верхню межу середньої суми чисел вхідного масиву, що приводить до розширення функціональних можливостей пристрою.

Поставлена задача досягається тим, що в конвеєрній пристрій, який містить n входів та n комірок, крім того, i -та комірка містить блок порівняння, суматор, вузол виділення загальної частини операндів, три регістри, D-тригер, мультиплексор і блок логічних елементів l , причому перший вхід i -ої комірки з'єднаний з першим входом мультиплексора, вихід якого підключений до входу першого регістра, вихід якого з'єднаний з першим входом блока порівняння та першим входом вузла виділення загальної частини операндів, вихід якого з'єднаний з третім регістром, а вихід другого регістра з'єднаний з першим входом блока елементів l та другим входом блока порівняння, перший вихід якого з'єднаний з другим входом мультиплексора, а другий вихід з'єднаний з D-входом D-тригера, R-вхід якого підключений до входу установа в початковий стан пристрою, інверсний вихід D-тригера підключений до другого входу блока елементів l , вихід якого є першим виходом i -ої комірки, другий вхід вузла виділення загальної частини операндів i -ої комірки з'єднаний з другим виходом $(i-1)$ -ої комірки, перший вхід суматора i -ої комірки з'єднаний з третім виходом $(i-1)$ -ої комірки, другий вхід з'єднаний з першим виходом $(i+1)$ -ої комірки, а вихід суматора є третім виходом i -ої комірки, вихід третього регістра є другим виходом i -ої комірки, керувальний вхід мультиплексора підключений до керувального входу пристрою, вхід другого регістра є другим входом i -ої комірки, крім того, через відсутність в першій комірці вузла виділення загальної частини операндів та третього регістра, вихід першого регістра є другим виходом першої комірки, а перший вхід суматора з'єднаний з виходом блока елементів l , при цьому в n -ій комірці вхід третього регістра з'єднаний з виходом суматора, а вихід з'єднаний з другим входом суматора, вихід вузла виділення загальної частини операндів з'єднаний з входом другого регістра, а також підключений до другого входу $(n-1)$ комірок, третій вихід n -ої комірки є виходом пристрою, блок логічних елементів містить m елементів l , де m - розрядність вхідних величин, перші входи яких з'єднані з першим входом блока, другі входи з'єднані з другим входом блока, а виходи з'єднані з виходами блока елементів l , введено в n -ту комірку другий суматор, четвертий регістр, другий D-тригер і елемент або-НІ, причому вхід четвертого регістра підключений до виходу другого суматора, перший вхід якого з'єднаний з виходом другого регістра n -ої комірки, а другий вхід з'єднаний з виходом четвертого регістра, який є другим виходом пристрою, D-вхід другого D-тригера з'єднаний з виходом елемента або-НІ, m -розрядний вхід якого підключений до виходу вузла виділення загальної частини операндів n -ої комірки, R-вхід другого D-тригера з'єднаний з входом установа в початковий стан пристрою, а його прямий вихід є виходом сигналу "Кінець" пристрою, перший і другий знакові входи вузла виділення загальної частини операндів i -ої комірки з'єднані відповідно з другим виходом блока порівняння i -ої комірки і четвертим виходом $(i-1)$ -ої комірки, причому у всіх комірках, крім першої і n -ої, знаковий вихід третього регістра є четвертим виходом цієї комірки, а у

першій комірці другий вихід блока порівняння є четвертим виходом першої комірки.

На кресленні зображена функціональна схема першої, i -ої та n -ої комірок пристрою. Конвеєрній пристрій містить n комірок 1, причому i -та комірка 1 містить блок порівняння, в якості якого використовується арифметично-логічний пристрій (АЛП) 2, суматор 3, вузол 4 виділення загальної частини операндів, (крім першої комірки), два регістри 5, 6 і регістр 7 (крім першої і n -ої комірки), мультиплексор 8, блок 9 елементів l , D-тригер 10. Вихід мультиплексора 8 i -ої комірки 1 підключений до входу 11 регістра 5, у якого вихід з'єднаний з входом 12 АЛП 2 та входом 13 вузла 4 виділення загальної частини операндів. Вихід регістра 6 з'єднаний з інформаційним входом блока 9 та входом 14 АЛП 2, вихід 15 якого з'єднаний з другим інформаційним входом мультиплексора 8, а вихід 16 ознаки від'ємного результату АЛП 2 з'єднаний з D-входом D-тригера 10, R-вхід якого підключений до входу 17 установа в початковий стан пристрою. Інверсний вихід D-тригера 10 підключений до керувального входу блока 9 елементів l , вихід якого підключений до виходу 18 i -ої комірки 1.

Крім того, вхід 19 вузла 4 $(i+1)$ -ої комірки 1 з'єднаний з виходом 20 i -ої комірки 1, вхід 21 суматора 3 i -ої комірки 1 з'єднаний з виходом 22 $(i-1)$ -ої комірки 1, а вихід суматора 3 є виходом 22 i -ої комірки 1. Вхід регістра 6 підключено до входу 23 i -ої комірки 1, вихід вузла 4 виділення загальної частини операндів з'єднаний з входом регістра 7, інформаційний вихід якого є виходом 20 i -ої комірки 1. Перший інформаційний вхід мультиплексора 8 з'єднаний з входом 24 i -ої комірки 1, керувальний вхід з'єднаний з керувальним входом 25 пристрою, а вхід 26 суматора 3 i -ої комірки 1 (крім n -ої) підключено до виходу 18 $(i+1)$ -ої комірки 1. Блок 9 логічних елементів містить m елементів l , де m - розрядність операндів вхідного масиву, причому другі входи елементів l з'єднані з керувальним входом блока 9, перші входи з'єднані з відповідними інформаційними входами блока 9, а виходи підключені до відповідних інформаційних виходів блока 9 елементів l .

У першій комірці 1 вихід регістра 5 є виходом 20 першої комірки 1, а вхід 21 суматора 3 з'єднаний з виходом блока 9 елементів l . Остання n -та комірка 1 містить регістр 27, вхід якого підключений до виходу суматора 3 n -ої комірки 1, а вихід підключений до входу 26 цього ж суматора 3, вихід вузла 4 виділення загальної частини операндів з'єднаний з входом регістра 6 цієї комірки 1, а також з входом 23 всіх молодших $(n-1)$ -х комірок 1, вихід 22 n -ої комірки 1 є виходом пристрою. Знакові входи 28 і-29 вузла 4 виділення загальної частини операндів i -ої комірки 1 з'єднані відповідно з виходом 16 АЛП 2 i -ої комірки 1 і виходом 30 $(i-1)$ -ої комірки 1, причому в усіх комірках 1, крім першої і n -ої, знаковий вихід регістра 7 є виходом 30 цієї комірки 1, а у першій комірці 1 вихід 16 АЛП 2 є виходом 30 цієї комірки 1.

Крім того, n -та комірка 1 містить суматор 31, регістр 32, D-тригер 33 і елемент або-НІ 34, причому вхід регістра 32 підключений до виходу суматора 31, вхід 35 якого з'єднаний з виходом регістра 6 цієї комірки 1, а вхід 36 з'єднаний з виходом регі-

стра 32, який є виходом 37 пристрою. D-вхід D-тригера 33 з'єднаний з виходом елемента або-НІ 34, m-розрядний вхід якого з'єднаний з виходом вузла 4 виділення загальної частини операндів, R-вхід D-тригера 33 з'єднаний з виходом 17 установлення в початковий стан пристрою, а його прямий вихід є виходом 38 сигналу "Кінець" пристрою.

Пристрій реалізує такий спосіб підсумовування.

Крок 1. Визначається загальна значуща частина всіх доданків масиву A_{r-1} у j-му циклі, тобто

$$q_j = \min \{a_i, j-1\}_{i=1}^n \quad (1)$$

де $a_{i,0}$ - i-й доданок на вході 24 пристрою; $1 \leq j \leq n$.

Перевіряється умова

$$q_j = 0. \quad (2)$$

Якщо так, то процес підсумовування закінчується, якщо ні - то виконується перехід до кроку 2.

Крок 2. Виділяється зріз різниць A_j , тобто сукупність величин різниці всіх доданків масиву A_{r-1} j-го циклу з їхньою загальною частиною q_j , тобто

$$A_j = \{a_i, j-1\}_{i=1}^n = \{a_i, j-1 - q_j\}_{i=1}^n. \quad (3)$$

В подальшому отриманий зріз різниць A_j є вхідним масивом доданків для наступного (j+1)-го циклу. Формується бінарна маска F_j , елементи якої визначаються таким чином:

$$f_{i,j} = \begin{cases} 1, & \text{якщо } a_{i,j} \geq 0 \\ 0, & \text{якщо } a_{i,j} < 0 \end{cases} \quad (4)$$

Крок 3. Формується часткова сума S_j , де кратність p_j визначається кількістю додатних ненульових доданків масиву A_{r-1} j-го циклу, тобто

$$S_j = q_j p_j = q_j \sum_{i=1}^n f_{i,j}. \quad (5)$$

На цьому ж кроці підсумовуються часткові суми S_1, \dots, S_j , які отримані на попередніх (j-1)-х і у поточному j-му циклах, тобто

$$S_k = \sum_{j=1}^k S_j = \sum_{j=1}^k q_j p_j, \quad k = \overline{1, N}. \quad (6)$$

Повторюються кроки 1-3, доки на кроці 1 j-го циклу не буде виконуватись умова (2).

Таким чином, остаточний результат формується в процесі накопичення часткових сум всіх N циклів, причому $N_{\max} = n$, а середнє значення кількості циклів визначається за формулою

$$N = n - \sum_{r=1}^R (m_r - 1), \quad (7)$$

де R - кількість груп з кількістю m_r повторюваних чисел у початковому масиві даних.

Крім того, в процесі підсумовування часткових сум S_j існує можливість формування величини S_{\min} виду

$$S_{\min} = \sum_{j=1}^N q_j, \quad (8)$$

яку можна розглядати як верхню межу середньої суми всіх доданків.

Пристрій працює таким чином.

На вхід 24 i-ої комірки 1 надходить i-ий операнд $a_{i,0}$ з масиву операндів A_0 , розмірність якого дорівнює n. Запис операндів $a_{i,0}$ в комірки 1 виконується паралельно. Через мультиплексор 8 i-ий

операнд $a_{i,0}$ надходить в регістр 5 i-ої комірки 1. Після цього виконується послідовне виділення загальної частини двох операндів - (i-1)-го та i-го вузлом 4 виділення загальної частини операндів за інформацією, що подається на його інформаційні входи 13 і 19 та знакові входи 28 і 29 і здійснюється запис результату в регістр 7. Ця операція виконується послідовно, починаючи з другої комірки 1, згідно із виразом (1) на 1-му кроці обробки. Кінцевий результат виділення загальної частини q_j всіх n операндів виду (1) формується в n-ій комірці 1 і з виходу вузла 4 виділення загальної частини операндів цієї комірки 1 мінімальна складова q_j (загальна частина всіх операндів) записується в регістр 6 всіх n комірок 1 паралельно, якщо величина q_j ненульова і на виході 38 пристрою відсутній одиничний сигнал "Кінець". При запису у регістр 6 задіяний вхід 23 всіх комірок 1, крім n-ої. Після цього відбувається порівняння в АЛП 2 i-го операнда $a_{i,0}$, що надходить по входу 12 з регістра 5, та загальної частини q_j всіх операндів, що надходить по входу 14 з регістра 6 i-ої комірки 1. Порівняння відбувається в процесі віднімання від величини операнда загальної частини всіх операндів згідно із виразом (3) на 2-му кроці обробки, а різниця записується з виходу 15 АЛП 2 через мультиплексор 8 в регістр 5. При цьому з виходу 16 ознака від'ємного результату різниці, тобто сигнал $f_{i,j}$

(4) записується в D-тригер 10, який перед початком роботи пристрою був занулений сигналом по входу 17 установлення в початковий стан пристрою. При відсутності одиничного сигналу ознаки від'ємного результату одиничний сигнал $f_{i,1}$ з інверсного виходу D-тригера 10 i-ої комірки 1 дозволяє проходження через блок 9 елементів 1 загальної частини операндів q_j з регістра 6 в суматор 3, де відбувається формування складових часткової суми S_j виду (5).

Одночасно відбувається надходження величини q_j на вхід 35 суматора 31 n-ої комірки 1, де вона підсумовується з величиною, що надходить з регістра 32 на вхід 36 суматора 31. Оскільки перед початком роботи пристрою регістр 32 був занулений, то у регістр 32 записується величина q_1 з виходу суматора 31.

В першій комірці 1 величина q_1 з регістра 6 проходить на вхід 21 суматора 3 через блок 9 елементів 1. У випадку, якщо на виході 16 АЛП 2 i-ої комірки 1 з'явиться одиничний сигнал ознаки від'ємного результату, то нульовий сигнал $f_{i,1}$ з інверсного виходу D-тригера 10 заборонить проходження величини q_1 в даному циклі обробки через блок 9 елементів 1 на вхід 26 суматора 3 (i-1)-ої комірки 1.

Таким чином, в суматорах 3 кожної комірки 1 відбувається послідовне підсумовування величин q_1 , а в результаті на виході 22 суматора 3 n-ої комірки 1 формується часткова сума S_j операндів згідно з виразом (5) на 3-му кроці обробки, а в регістрі 32 фіксується величина q_1 . Так виконується 1-ий цикл обробки. Далі цикли повторюються і кількість їх в середньому дорівнює величині (7). Після виконання всіх циклів N обробки, тобто при появі одиничного сигналу "Кінець" на виході 38 пристрою, на виході 22 суматора 3 n-ої комірки 1

формується остаточною сумою S_N виду (6), а на виході 37 регістра 32 п-ої комірки 1 фіксується сума S_{min} виду (8).

У таблиці наведено приклад формування суми, а також верхньої межі середньої суми чисел {11, 3, 5, 8, 15}, причому рисою позначені від'ємні елементи $a_{i,j}$. Аналіз даних таблиці показує, що шостий цикл обробки є зайвим, оскільки накопичена часткова сума S_N виду (6) і накопичене значення S_{min} (8) величин q_j не змінюються і в подальшому змінюватись не будуть через нульове значення q_6 . Отже, процес обробки можна закінчити на початку шостого циклу при появі одиничного сигналу на виході елемента або-НІ 34 і фіксуванні одиничного значення на прямому виході D-тригера 33 п-ої комірки 1, що можливе тільки при нульовому значенні числа на виході вузла 4 виділення загальної частини операндів п-ої комірки 1.

Доведемо слушність використання величини S_{min} (8) в якості верхньої межі середньої суми додатних елементів вхідного масиву, який будемо розглядати як вхідний векторний масив.

Твердження. Середня сума \bar{S} додатних елементів $a_{i,0}$ векторного масиву A_0 дорівнює різниці

$$\begin{aligned} \bar{S} &= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n a_{i,0} = \frac{1}{N} S = \frac{1}{N} (Nq_1 + (N-1)q_2 + (N-2)q_3 + \dots + 1 \cdot q_N) = \frac{1}{N} (Nq_1 + (N-1)q_2 + \\ &+ (N-2)q_3 + \dots + (N-(N-1))q_N) = \frac{1}{N} (Nq_1 + Nq_2 - q_2 + Nq_3 - 2q_3 + \dots + Nq_N - (N-1)q_N) = \\ &= \frac{1}{N} (N(q_1 + q_2 + q_3 + \dots + q_N) - q_2 - 2q_3 - \dots - (N-1)q_N) = (q_1 + q_2 + q_3 + \dots + q_N) - \\ &- \frac{1}{N} (q_2 + 2q_3 + 3q_4 + \dots + (N-1)q_N) = \sum_{j=1}^N q_j - \frac{1}{N} \sum_{j=2}^N q_j(j-1) = S_{min} - \Delta S, \end{aligned}$$

що і потрібно було довести.

Отже, величина S_{min} є верхньою межею при формуванні середньої суми векторного масиву, тобто

$$S_{min} = \sum_{j=1}^N q_j = \sup \bar{S}.$$

Таблиця

Масиви A_j	A_0	A_1	A_2	A_3	A_4	A_5	A_6
Елементи масивів $a_{i,j}$							
$a_{1,j}$	11	8	6	3	0	-	-
$a_{2,j}$	3	0	-	-	-	-	-
$a_{3,j}$	5	2	0	-	-	-	-
$a_{4,j}$	8	5	3	0	-	-	-
$A_{5,j}$	15	12	10	7	4	0	-
Цикли обробки t_j	1	2	3	4	5	6	
Найменше число	3	2	3	3	4	0	

між сумою S_{min} всіх мінімальних елементів q_j проміжних масивів A_j та величиною ΔS , тобто

$$\bar{S} = S_{min} - \Delta S, \quad (9)$$

де $\Delta S = \frac{1}{N} \sum_{j=2}^N q_j(j-1)$, n - розмірність векторного

масиву A_0 , N - кількість циклів обробки векторного масиву A_0 .

Доведення.

Нехай елементи $a_{i,0}$ початкового векторного масиву A_0 впорядковані, наприклад, за зростанням, причому $a_{i-1,0} \neq a_{i,0}$, $i = \overline{1, n}$, тобто

$$a_{1,0} < a_{2,0} < \dots < a_{i,0} < a_{i+1,0} < \dots < a_{n,0}. \quad (10)$$

Тоді $N=n+1$ сума елементів векторного масиву A_0 за формулою (6) має такий вигляд:

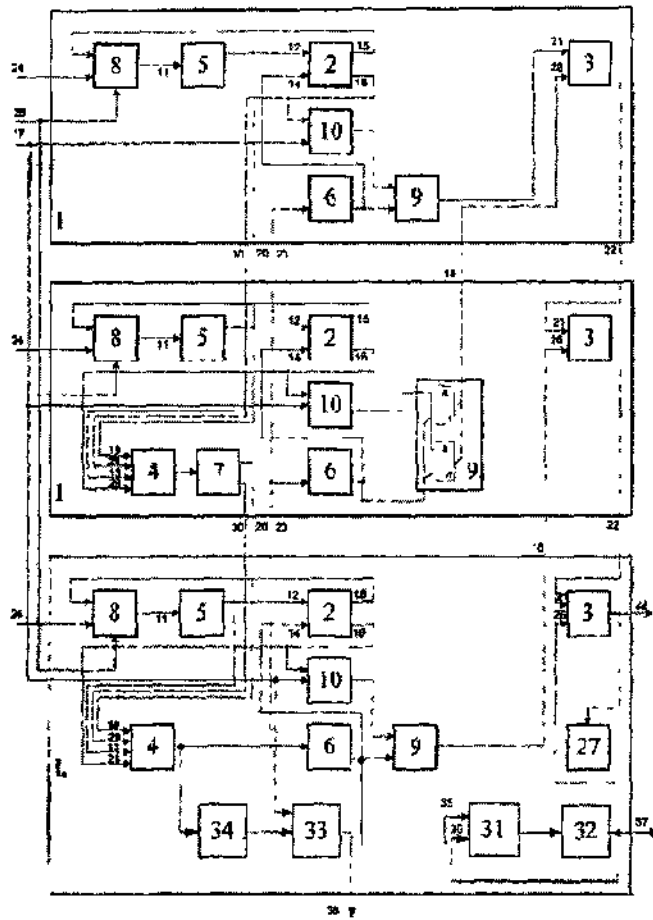
$$S = \sum_{j=1}^N S_j,$$

де $S_j = (N-j+1)q_j$, оскільки $S = Nq_1 + (N-1)q_2 + (N-2)q_3 + \dots + 1 \cdot q_N$.

$$\text{Разом з тим } S = \sum_{i=1}^n a_{i,0}.$$

Тоді середня сума, враховуючи співвідношення (10), може бути обчислена наступним чином:

q_j						
Часткова сума S_j	15	8	9	6	4	0
Накопичення часткових сум S_j	15	23	32	38	42	42
Бінарні маски F_j	F_1	F_2	F_3	F_4	F_5	F_6
Елементи масок $f_{j,i}$						
$f_{1,i}$	1	1	1	1	0	0
$f_{2,i}$	1	0	0	0	0	0
$f_{3,i}$	1	1	0	0	0	0
$f_{4,i}$	1	1	1	0	0	0
$f_{5,i}$	1	1	1	1	1	0
Накопичення величин q_j	3	5	8	11	15	15

ОН.

Комп'ютерна верстка В. Мацело

Підписне

Тираж 28 прим.

Міністерство освіти і науки України

Державний департамент інтелектуальної власності, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ - 42, 01601